
KRÓNIKA

AZ ÉV ESEMÉNYE. Az újvidéki *Gondolat (Misao)* című művelődési lap szerkesztősége körkérdezt intézett tartományunk számos művelődés- és oktatásüggyel foglalkozó dolgozójához azzal a kérelemmel, hogy nyilatkozzanak, mit tartottak az elmúlt év legjelentősebb vajdasági művelődési eseményének. A megkérdezetteknek szinte egyöntetű volt a véleménye, hogy tartományunk kulturális, művészeti és tudományos életének legjelentősebb eseménye a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia létrehozása volt, hiszen azt az egyre erősödő tudományos életünk hozta létre, s minden bizonnyal óriási hatással lesz tartományunk tudományos tevékenységének még gyorsabb fejlődésére. Az Akadémia megalakítása, természetesen, csak egy a sok jelentős esemény közül. A válaszokból kiderült, hogy kiemelkedő eseménynek számít Vicsek Károly Trófea című filmje, amellyel egyébként Pulán elnyerte az országos filmfesztivál nagydíját. Jelentős számunkra Aleksandar Tišma Az isten-telenség iskolája (Škola bezbožništva) című újabb elbeszéléskötete, amelyre felfigyelt az egész ország irodalmi közvéleménye, s az Andrić-díjjal is kitüntetették a szerzőt. Rudolf Bruči szerzeménye, a Szimfónia is az óév jelentős sikerének számít. A koppenhágai fesztiválon is bemutatták, s innen az egész európai rádióhálózat közvetítette. Jelentős művelődési esemény volt továbbá — a *Gondolat*nak adott válaszok alapján — a *Vajdasági Enciklopédia* előkészületeinek megkezdé-

se, Mihailo Pupin tudós születési évfordulójának megünneplése, a *Neven* című gyermeklap elindítása, valamint a típusiskolák építésének megkezdése.

A KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZÖSSÉG ELISMERÉSE. A Tartományi Közművelődési Közösség minden évben kitünteti a közművelődés terén jelentős eredményeket felmutató dolgozókat. A múlt évre szóló díjat hat személynek és négy szervezetnek ítélték oda. A művelődésügyi dolgozók közül a Kultúra Szikrái elnevezésű díjban részesült Boris Černogubov rumai zeneművész, akadémiai tanár, dr. Živojin Čulum fizikus, az Újvidéki Egyetem Természettudományi Karának tanára, Sava Damjanović zrenjanini színművész, Milan Gavrilović kinkindai zeneművészeti amatőr, Mirjana Mareš verseci festőnő és Szabó István, a Szabadkai Népszínház rendezője. Az intézmények közül elismerésben részesült a petroci Vladimir Hurban műkedvelő társulat, a delibláti művelődési egyesület, a zombori Karlo Bjelicki Népkönyvtár és a Vajdasági Múzeum művészettörténeti osztálya.

BŰCSŰ MIRNICS JÓZSEFTŐL. December 21-én rövid betegség után elhunyt dr. Mirnics József történész, az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának rendes tanára, a nemrég megalakult Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia levelező tagja. Mirnics József 1923-ban született Szabadkán. Egyetemi tanulmá-

nyait Belgrádban végezte, s ott is szerzett doktori címet, 1962-ben. Két évvel később került az újvidéki bölcsészkar történelmi tanszékére, ahol 1973-tól egyetemi rendes tanárként oktatott. Tudományos munkáiban elsősorban a vajdasági munkásmozgalmat s azon belül annak szociáldemokrata szakaszait vizsgálta. Foglalkozott Vajdaság magyar megszállásának kérdéseivel, a jugoszláviai németek történetével, a szocialista forradalom kérdéseivel stb. Munkáit négy önálló és három közös gyűjtemény, valamint számos monográfia őrzi.

NOLIT-DÍJ — ŠANTIC-DÍJ. A legismertebb belgrádi kiadóház évente kiosztásra kerülő díját, a Nolit-díjat 1979-ben Sreten Marić, az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának világirodalom-tanára érdemelte ki *Az esszék tisztái (Proplanci eseja)* című tanulmánykötetével, míg a Moszvár város alapította, háromévenként odaítélendő s a legjobb versköteteknek járó Šantić-díjat ezúttal Enver Giergeku priština-i költő kapta.

ELISMERÉS MAURITS FERENCNEK. A Forum Lap- és Könyvkiadó és Nyomdaipari Munkaszervezet több mint húsz évvel ezelőtt alapított Forum képzőművészeti díját ezúttal Maurits Ferenc fiatal újvidéki festő és grafikus, az *Új Symposium* című folyóirat munkatársa kapta. A díj bíráló bizottsága — Acs József, Deák Ferenc, Bela Duranci, Szombathy Bálint és Tolnai Ottó —, mérlegelve az 1979. évi képzőművészeti termést, megállapította, hogy jelentős eseményként kell elkönyvelni a szabadkai Képzőművészeti Találkozó rendezvényeit, elsősorban a grafikai és nyomdaipari termékeket bemutató kiállításait, valamint a már Forum-díjas szabadkai festő, Petrik Pál retrospektív

kiállítását, de talán mindennél jelentősebb Maurits Ferencnek a modern képzőművészet terén kifejtett tevékenysége, az az új hang, amellyel a vajdasági és az ország képzőművészetét gazdagította. Maurits Ferenc a múlt év folyamán részt vett a nürnbergi első európai rajztriennálén, és munkái azon a reprezentatív kolozsvári kiállításon is szerepeltek, amelyen — a jugoszláv kultúra napjai keretében — hazánk képzőművészeti mutakoztak be a romániai közönségnek. Ezenkívül Maurits a múlt év folyamán számos egyéni és csoportos kiállításon vett részt nemcsak Vajdaságban, hanem az ország legnagyobb képzőművészeti központjaiban is. Legutóbb Újvidéken, a Forum klubjában mutatta be a *Híd* tavalyi évfolyamában közölt tizenégy szövegrajzát. A véletlen közrejátszása folytán, éppen a díj odaítélésének napján, december 27-én mutatták be, ugyancsak a Forum-klubban, Apró Zoltán Telep című kisfilmjét, a Neoplanta produkcióját, amelyet Maurits Ferenc költészetére és képzőművészeti alkotásai ihlettek.

MŰVESZGRAFIKAI ÉS NYOMDAIPARI KIÁLLÍTÁS SZABADKÁN. Már előző hírünkben is szó volt a szabadkai Képzőművészeti Találkozó nagyszabású vállalkozásáról, a grafikai kiállítások egész sorának megrendezéséről és azok sikereiről. A szabadkai Képzőművészeti Találkozó még 1964-ben megtartott országos jellegű tanácskozásán felvetődött a modern grafika begyűjtésének és rendszeres prezentálásának gondolata. Az anyag gyűjtése ekkor megkezdődött, minek folytán 1978 decemberében Szabadkán a találkozó képtárában meg is nyílt az első kiállítás, amelyen több mint kétszázötven művészgrafikát mutattak be. A legutóbbi kiállítás

művészgrafikai és nyomdaipari termékeket mutat be.

„A kiállítás alkalmából — írja Szilágyi Gábor a *Gondolatban* — 1979 februárjában művészek, műkritikusok, nyomdásztechnikusok és mérnökök részvételével megbeszélés volt a Képzőművészeti Találkozóán. Ez a testület konkrét programot hozott a grafikai kultúra fejlesztéséről. Olyan döntés született, hogy először Vajdaságban kell felmérni a helyzetet. Ennek érdekében 1979 júniusában egyes nyomdák képviselői megbeszélést tartottak, és 1979 szeptemberében megnyílt a vajdasági nyomdák termékeinek és a művészgrafikának első közös kiállítása Szabadkán.

A XVIII. Képzőművészeti Találkozó 1979 decemberében megnyílt kiállítása Az elgondolástól a megvalósításig címet viseli...

Rézkarcok, linó- és rézmetszetek, foltmarású és lágyalapú vagy borzolt lemezekről levont lapok, kőrajzok és szitanyomatok, vázlatok, technikai eljárások fokozatai, lemezek, próbalenyomatok és kész grafikai lapok szemléltetik a művészi alkotómunka folyamatát.

A művészgrafikák mellett az alkalmazott grafikák közül a plakát- és védjegykészítés munkafolyamata, a művészi tervezéstől a nyomdai kivitelezés minden fázisáig, közszemlén van a kiállításon.

Igen sok szakmai, technikai és technológiai, valamint esztétikai dolgot vet felszínre ez a kiállítás, és úgy tartjuk, hogy szükség van mindezek közös megvitatására, a nézetek összehangolására és a közös feladatok kijelölésére.

Biztató jelű kezdet ez a kiállítás! A nyomdászok és a művészek alkotómunkájának a társulása — összefogása a grafikai kultúra és szakművészség fejlesztésének érdekében.”

MAGYAR FESTŐK BÁNÁTBAN.

Ezzel a címmel rendezett kiállítást a Zrenjanini Múzeum, amelyen az elmúlt ötven évben Becskerekben, a mai Zrenjaninban megfordult festők munkáit állították ki. Tíz évvel ezelőtt már volt egy kiállítás, amelyen Becskerek képzőművészetének két évszázadát prezentálták, de ez részletesebben szól az elmúlt fél évszázad eseményeiről. Anyagát Vukica Popović művészettörténész válogatta a rendelkezésére álló anyagból, a katalógusban sok dokumentummal bizonyítva, milyen gazdag képzőművészeti élete volt a városnak. A kiállításon egyébként harminc szerző 85 alkotása szerepel, köztük Illés Aladár, Patkó Károly, Barabás Miklós, Iványi Grünwald Béla, Szőnyi István és mások képei. A kiállítás katalógusa egyébként 80 jelentősebb becskereki, majd zrenjanini kiállításról tesz említést.